

ÖVERSIKTSPLAN 2005 YSTADS KOMMUN

Antagen av kommunfullmäktige i Ystad 2005-11-17, § 178

PLANEN

YSTAD_s
KOMMUN

FÖRORD

Översiktsplanen är kommunens plan med stort P. Den plan som anger inriktningen för kommunens utveckling de kommande tio åren och i vissa avseenden på ännu längre sikt. Översiktlig planering är en rullande planering. Minst en gång varje mandatperiod skall planen ses över så att den hela tiden är aktuell.

Det är min förhoppning att planen skall bli ett verkningsfullt instrument och att den skall utgöra den gemensamma grund för planering och beslutsfattande inom alla sektorer såväl kommunalt och statligt som i enskild verksamhet.

Kent Mårtensson
Kommunstyrelsens ordförande

PLANEN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

LÄSANVISNING	5
1. VISIONER OCH MÅL	6
1.1 BAKGRUND OCH SYFTE	6
1.2 VISIONER	7
1.3 ÖVERGRIPANDE MÅL	15
1.4 TRANSPORTPOLITISKA MÅL	16
1.5 MILJÖMÅL	16
1.6 EU:s VATTENDIREKTIV	19
2. FÖRSLAG TILL ANVÄNDNING AV MARK- OCH VATTENOMRÅDEN	19
2.1 GENERELLT FÖR HELA KOMMUNEN	20
2.2 YSTAD	28
2.3 SVARTEOMRÅDET	39
2.4 SÖVESTADSOMRÅDET	43
2.5 KÖPINGEBROOMRÅDET	46
2.6 LÖDERUPSOMRÅDET	50
2.7 HÄNSYNSOMRÅDEN	54
3. TILLGODOSEENDE AV RIKSINTRESSEN SAMT IAKTTAGANDE AV MILJÖKVALITETSNORMER	66

ÖVERSIKTSPLAN 2005 FÖR YSTADS KOMMUN

---

4. KONSEKVENSER	75
5. ÅTGÄRDSPROGRAM	81
Kommunfullmäktiges protokollsutdrag	85
Länsstyrelsens granskningsyttrande	88

BILAGOR: UNDERLAGSMATERIAL
MARKANVÄNDNINGSKARTA, hela kommunen, skala 1:50 000
RESTRIKTIONSKARTA, hela kommunen, skala 1:50 000

LÄSANVISNING

Översiktsplanen består av denna beskrivning, underlagsmaterial i en särskild handling samt två särskilda redovisningskartor:

- en kommuntäckande markanvändningskarta i skala 1:50 000
- en kommuntäckande restriktionskarta i skala 1:50 000
- Utdrag ur och förtydliganden av redovisningskartorna finns även inflikade i planbeskrivningen.

I underlagsmaterialet redovisas en sammanställning av de olika intressen och anspråk på användning av mark och vatten som ligger till grund för olika planöverväganden. Här finns således de allmänna intressena, miljö- och riskfaktorer, miljökvalitetsnormerna samt riksintressena redovisade.

Planförslaget är indelat i fem delar:

1. Redovisar visioner och mål.
2. Innehåller själva förslaget till den framtida användningen av mark och vatten.
3. Visar hur riksintressena säkerställs samt hur miljökvalitetsnormerna skall iakttas.
4. Redovisar möjliga konsekvenser av de föreslagna förändringarna enligt översiktsplanen.
5. Är ett åtgärdsprogram, dvs. ett program för hur planens olika intentioner skall kunna uppfyllas.

1. VISIONER OCH MÅL

1.1 BAKGRUND OCH SYFTE

Varje kommun skall, enligt Plan- och bygglagen, ha en aktuell översiktsplan, dvs. en plan antagen av kommunfullmäktige som omfattar hela kommunens yta och ger vägledning för beslut om användningen av mark- och vattenområden samt om hur den byggda miljön skall utvecklas och bevaras.

Planen syftar till att samordna de övergripande allmänna intressena och de mål för olika sektorer som kan påverka vår fysiska miljö. Detta gäller exempelvis bostadsförsörjning och näringslivsutveckling, trafik- och kommunikationsfrågor, jordbrukets, fiskets och andra näringars intressen, behov av rekreationsområden, bevarandebestämmelser, miljö- och riskfrågor, sociala frågor och utbildningsfrågor.

Genom ändringar i Plan- och bygglagen och tillkomsten av Miljöbalken har bevarandefrågorna fått en ökad tyngd i planeringen, särskilt sådana frågor som anknyter till natur- och kulturmiljöer, ekologiskt känsliga områden och tillgänglighet till rekreationsområden.

Översiktsplanen har inga rättsverkningar. För att säkerställa dess intentioner måste den efterhand följas av mer detaljerade regleringar av olika slag (detaljplaner, områdesbestämmelser, reservat etc.). Även andra s.k. mjuka regleringsformer kan bli aktuella för att följa upp översiktsplanens intentioner (informationsinsatser, rådgivning, frivilliga överenskommelser etc.).

Översiktsplanen skall klargöra hur kommunen avser att tillvarata de olika riksintressen som finns angivna i Miljöbalken och som olika statliga verk preciserat för Ystads kommun. På samma sätt skall översiktsplanen redogöra för hur miljö kvalitetsnormerna kan innehållas. Planens konsekvenser för de allmänna intressena och för de långsiktiga målen skall också framgå. Dessutom skall planen ta upp frågor som är gemensamma för flera kommuner.

Ystads kommuns tidigare översiktsplan antogs av kommunfullmäktige 1994 och omfattar hela kommunen med undantag för Ystads tätort samt för Nybrostrandsområdet, där s.k. fördjupade översiktsplaner gäller, antagna 1991 respektive 1990. Denna översiktsplan ersätter samtliga äldre översiktsplaner.

En kommuntäckande översiktsplan kan inte tränga in i och behandla samtliga frågor som berör Ystads kommun under planperioden. Nya frågeställningar dyker ständigt upp och andra blir inaktuella. I det

fortsatta planeringsarbetet kan efterhand fler intressen komma att behandlas i översiktlig form, dels i kommande fördjupningar av översiktsplanen för avgränsade delområden, dels i nästa upplaga av denna plan.

Översiktliga frågor behandlas även i andra kommuntäckande planer och program, såsom Agenda 21, miljöförhållningsprogram, naturvårdsprogram, bevarandeplan för kulturmiljöförhållanden, barn- och äldreomsorgsplaner, trafikplan osv. Mer om detta under respektive intresseområde i underlagsmaterialet.

Översiktsplanens främsta uppgift är att visa hur kommunens mark- och vattenområden skall användas. Planen har i huvudsak en tidshorisont på tio år, men vissa frågor har ett betydligt längre perspektiv. Översiktsplanen skall också avspegla kommunens viljeinriktning och ambitioner för olika strategiska utvecklingsfrågor och planen skall naturligtvis vara samstämmig med de övergripande mål som kommunen lagt fast. Mot denna bakgrund lämnas här en kort redovisning av den färdriktning och de visioner och mål som man politiskt är överens om i Ystads kommun.

1.2 VISIONER

I översiktsplan -94 redovisas en vision för Ystad. Denna framtidsbild har sedan bearbetats och publicerades i ett särskilt dokument "2008? Ja, i Ystad". Visionen antogs av kommunfullmäktige i maj 1998, som en utgångspunkt både för kommunens eget utvecklingsarbete och för att visa omvärlden vad Ystad har för mål och ambitioner. Ett viktigt underlag för visionen är den plattform som kommunfullmäktige lagt som grund för utvecklingen. Visionen har bearbetats något, bl.a. med hänsyn till de förändringar som skett sedan 1998.

1.2.1 Plattformen

De fyra begreppen "närhet, kultur, miljö och kvalitet" bildar tillsammans med "en ekonomi i balans" den plattform för livskvalitet som Ystads utveckling skall grundas på för 2000-talet.

Närhet

Ystads roll för näringslivet och som port mot och brohuvud för Centraleuropa skall utvecklas. Ystad skall spela en aktiv roll i Skåne och i Södra Östersjöregionen. Den lilla kommunens och stadens kvaliteter med närhet mellan boende, arbete och fritid ska värnas. Det skall finnas närhet mellan beslutsfattare

och kommuninvånare. Medborgarna skall engageras och få ökad delaktighet i de demokratiska processerna och i samhällsplaneringsarbetet.

Kultur

Ystads rika kulturarv ska bevaras. Samtidigt ska det finnas öppenhet för nya kulturströmningar. Ystad ska vara ett kulturcentrum som attraherar besökare från omgivande regioner. Kulturen ska bygga på ett brett och aktivt deltagande så att den utgör en viktig del i ystadsbornas vardag.

Miljö

De miljökvaliteter som Ystad redan har för arbete, boende och fritid ska värnas och förädlas. Banden mellan stad och land ska fortsätta att stärkas. Ystad ska ta sin del av ansvaret för vår jord genom att verka för en varaktig, hållbar utveckling.

Kvalitet

Kvalitet ska vara allas angelägenhet så att kommuninvånarnas och kundernas behov och förväntningar alltid tillgodoses med rätt kvalitet på varor och tjänster.

Ekonomi

Långsiktigt ska följande ekonomiska utgångspunkter gälla:

- Stärkt soliditet.
- Kostnaderna för den kommunala driften får inte överstiga 90 % av skatteintäkterna.
- Kommunens investeringar ska till minst 60 % finansieras med egna medel.
- Det ekonomiska resultatet i förhållande till det egna kapitalet ska minst motsvara kostnadsutvecklingen.
- Kommunalskatten ska inte höjas.

ÖVERSIKTSPLAN 2005 FÖR YSTADS KOMMUN

1.2.2 Vision omvärlden

Europe Direct, informationsnätverk i Gamla Rådhuset, Ystad

I södra Östersjöregionen har Ystad och Skåne ett väl utvecklat ekonomiskt och kulturellt samarbete med Bornholm, Själland, Fyra Hörn (sydöstra Skåne samt öarna Bornholm, Wollin och Rügen) och Pomeraniaregionen (västra Pommern i Polen och Mecklenburg-Vorpommern i Tyskland).

Genom Europe Direct finns redan en direkt ingång till Bryssel. Kontoret i Ystad har etablerat kontaktnät i hela Europa och startat filialer i Polen (Swinoujscie) och Litauen (Drusninkai).

Region Skåne har sedan flera år etablerat sig som Skånes självklare talesman för och aktör gentemot omvärlden och som huvudman för sjukvården, folk-tandvården, kollektivtrafiken och regionala utvecklingsfrågor som näringsliv och högre utbildning, kultur och turism.

Ystad är ett starkt centrum för sydöstra Skåne, vilket har lett till en bättre inomregional balans i Skåne och ett bättre samspel med Skånes övriga tre hörn Helsingborg - Ängelholm, Hässleholm - Kristianstad och Malmö - Lund.

Samarbetet med grannkommunerna i sydöstra Skåne har bl.a. resulterat i att det bildats olika samarbetsorgan för den offentliga verksamheten, vilket gett stora samordningsvinster både då det gäller kvalitet och effektivitet.

Utvecklingsaxeln Köpenhamn-Kastrup-Malmö/Lund-Sturup-Ystad-Simrishamn/Bornholm/Polen och vidare mot Centraleuropa har blivit allt viktigare med bl.a. järnvägstrafik via Sturup, halvtimmetrafik, dagtid med tåg till Malmö, direkttåg till Lund och utökad turtäthet med direkttåg till Köpenhamn. Detta har resulterat i ett nära och bra samarbete mellan kommunerna i södra Skåne.

Integrationsarbetet i Öresundsregionen och överbryggandet av de kulturella skillnaderna mellan Själland och Skåne har varit framgångsrikt.

1.2.3 Vision befolkning

Luft under vingarna i Ystad

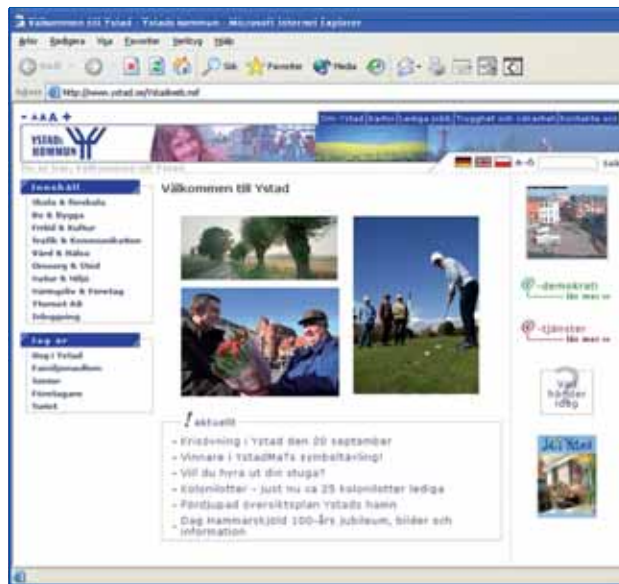
Efter en svacka i slutet av 1990-talet har Ystads kommun fortsatt att växa med 1% per år, vilket innebär att här bor ca 29 250 invånare år 2012. Åldersstrukturen har förändrats så att medelåldern sänkts och tidigare födelseunderskott förbytts mot ett mindre årligt överskott. Till en del kan den positiva befolkningsutvecklingen tillskrivas kommunens målmedvetna och långsiktiga marknadsföringsarbete.

PLANEN

På grund av kommunens medvetna satsning på en attraktiv miljö, attraktiva bostäder, högklassig skola och barnomsorg samt ett rikt utbud inom fritid och kultur har andelen barnfamiljer ökat markant.

Under sommaren nästan fördubblas folkmängden, men antalet övernattande turister och fritidsboende i kommunen är aldrig fler än den bofasta befolkningen. Detta för att slå vakt om kvaliteten och för att undvika miljöstörningar, trängsel och andra negativa effekter.

1.2.4 Vision medborgarinflytande

www.ystad.se

I nära samverkan med de olika brukarråden har nya former för medborgarinflytande utvecklats. Byalagen har fått efterföljare i staden, där fem stadsdelsråd bildats. Ungdomsrådet fortsätter att vara framgångsrikt.

Kommuninvånarnas engagemang och roll i samhällsplaneringen har stärkts, så att processerna nu ofta växer fram underifrån. Det formella och professionella ansvaret och beslutskompetensen ligger kvar hos kommunens experter och demokratiskt valda organ.

Via hemsidan www.ystad.se har den kommunala informationen och servicen blivit effektivare och politikerna har en utökad stimulerande dialog med sina uppdragsgivare.

1.2.5 Vision barnomsorg och utbildning

Kunskapsskolan, Regementsområdet i Ystad

Barnomsorgen är mer flexibel än tidigare och har anpassats till de nya förutsättningarna på arbetsmarknaden.

Kvalificerade profilutbildningar och den harmoniska skolmiljön lockar många elever utifrån till gymnasieskolorna.

ÖVERSIKTSPLAN 2005 FÖR YSTADS KOMMUN

Informationstekniken har inneburit en radikal förändring av lärarrollen och pedagogiken inom både förskola, grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning. Stora satsningar har gjorts och görs för ett livslångt lärande. Ett nära samarbete har etablerats mellan vuxenutbildningen och det lokala näringslivet för att tillgodose både den enskildes och arbetsmarknadens behov av ett livslångt lärande inom ramen för Forum Ystad.

Samarbetet med olika universitet och högskolor har fortsatt att utvecklas i snabb takt, inte minst sedan etableringen av Forum Ystad. Utbildningarna inom Ystads speciella temaprogram har visat sig vara mycket attraktiva. Genom distansutbildning kan de bästa kunskaperna hämtas hem till Forum Ystad.

Satsningen på högre utbildningar har lett till att utbildningsnivån höjts, så att andelen invånare med 3-årig gymnasieutbildning och högskoleutbildning är högre än genomsnittet i Skåne.

1.2.6 Vision arbetsmarknad

Aktiv personalpolitik skapar attraktiva och trivsamma arbetsplatser

Sedan kommunerna fått huvudansvaret för arbetsmarknadsfrågorna har snabba och flexibla åtgärder tillsammans med övergång från traditionella arbetsmarknadsinsatser till offensiva näringslivs- och utbildningsinsatser inneburit att den öppna arbetslösheten är lägre än för genomsnittet i Skåne. Ingen går sysslös längre än två veckor. Allt fler får ”riktiga arbeten” och ingen under 25 år får socialbidrag.

Arbetsmarknaden i sydvästra Skåne och på Bornholm har stor betydelse för ystadsborna, men det råder balans mellan ut- och inpendling. Utbyggnaden av IT har förändrat stora delar av arbetslivet och medfört att många av de huvudarbetsplatser som finns i Öresundsområdet bara behöver besökas någon gång i veckan. Resten av tiden sköts uppgifterna från filialer i Ystad eller från hemmen. Kontoren i storstadsregionen har mer blivit en mötesplats än en arbetsplats. Många har arbeten hos olika arbetsgivare samtidigt.

Kompetens och kvalitet har blivit allt viktigare begrepp inom alla områden. Framsynta arbetsgivare investerar alltmer i utbildning för att kunna möta dagens och morgondagens krav. Vuxenutbildningens betydelse och det livslånga lärandet har blivit allt viktigare för att kunna tillgodose ständigt nya kompetenskrav. Genom Ystads kommuns attraktivitet som bostadsort m.m. är olika arbetsgivares behov av särskild arbetskraft tillgodosett.

1.2.7 Vision kommunikationer och infrastruktur

Väl utbyggda och snabba kommunikationer främjar resandet

Öresundsbron och de nya intercitytågen innebär att man bekvämt åker till Kastrup/Köpenhamn på en timme, vilket uppskattas inte minst av alla resenärer mellan Köpenhamn och Bornholm.

Ett resecentrum för bussar, tåg, taxi och färjor finns strategiskt beläget i anslutning till hamnen och stadens centrum. Ystads kommun har landets bästa kollektivtrafik med god tillgänglighet och täta avgångar till och från kommunens alla delar.

Godstrafiken kan angöra hamnen via både järnväg och landsväg. Handelshamnen, terminalområdena för godstrafiken och de industriella verksamheter som är knutna till hamnen har flyttats söderut till yterhamnen. Fritids- och turistbåttrafiken finns mitt i staden. Den utökade trafiken till Bornholm, Polen, Litauen och Tyskland innebär att Ystad nu är landets fjärde största färjehamn.

E65, som nu utgår från Köpenhamn, har successivt fått högre standard till en fyrfilig motorväg hela vägen efterhand som trafiken fortsatt att öka. De utbyggda kopplingarna via vägarna 13 och 19 till E4 har stärkt Ystads roll som Nordens länk till Central-europa och som knutpunkt i leden mellan Östersjön och Medelhavet.

Sturups flygplats fungerar tillsammans med Kastrup som regionens storflygplats med direktförbindelser till alla viktigare destinationer ute i Europa. Via järnvägen har Ystad snabba och täta förbindelser till både Sturup och Kastrup.

Kommunen är genomkorsad av cykelleder som förbinder alla tätorter med varandra och som ansluter till liknande stråk i grannkommunerna. Alla företag och hushåll har tillgång till IT och är uppkopplade till Internet, vilket inneburit revolutionerande förändringar inom nästan alla samhällssektorer. För besökare och kommuninvånare finns publika terminaler placerade på strategiska platser.

1.2.8 Vision näringsliv

Polykemi

Ystad är Sveriges ledande centrum för Östersjöhandeln.

Näringslivet har anpassat sig till informationsteknikens och internationaliseringens effekter och genomgått en omfattande strukturförändring och branschförnyelse. Inom flera branscher har näringslivet byggt upp en stark miljöprofil.

ÖVERSIKTSPLAN 2005 FÖR YSTADS KOMMUN

Mikroföretagsprofilen har förstärkts, men samtidigt förändrats från traditionella företagsstrukturer till virtuella samarbetsmiljöer med långtgående samverkan i lokala, regionala och internationella nätverk.

Genom företagens samarbete med Forum Ystad garanteras en kontinuerlig kompetensutveckling.

Ökad specialisering och råvaruproduktion till olika delar av bioteknisk industri har inneburit att sysselsättningen inom jordbruket inte minskat i samma takt som tidigare.

Tjänste- och servicesektorn med ny teknik och nya branscher har haft en fortsatt positiv tillväxt.

Ett fruktbart samarbete mellan köpmän, fastighetsägare och kommun har resulterat i att delar av Ystads centrum betraktas som ett stort varuhus med samordnade insatser av ledning, utbud, tillgänglighet och marknadsföring. Härigenom har stadens ställning som regionalt köpcentrum kunnat stärkas samtidigt som vi kunnat stå emot externa etableringar och anpassat strukturen och utbudet till den växande elektroniska handeln.

1.2.9 Vision byggande och boende

Byggarbetsplats i Västra Sjöstaden

Efter 90-talets kris i byggnadsbranschen produceras ca 150 bostäder årligen. Bostäderna och bostadsmiljön håller mycket hög kvalitet, vilket är ett starkt skäl till att Ystad är en attraktiv inflyttningskommun. Jämställdhet är en ledstjärna i samhällsplaneringen. Stor omsorg läggs på stadens identitet och de befintliga miljöernas historik vid planering av nya bostadsområden. Jämställdhets- och tillgänglighetsfrågor beaktas alltid. Ystad är känt både för sina välbevarade byggnader och för sin moderna arkitektur.

Regementet har omdanats till en stadsdel med bostäder, framtidsinriktade utvecklingsföretag, utbildningsmöjligheter, god service, stort kulturutbud samt massor av fritidsaktiviteter och stora möjligheter till rekreation.

Bostadsutbyggnaden sker i huvudsak i pärlband i nya och befintliga tätorter utmed de starka kollektivtrafikstråken: Ystadbanan, Riksväg 13 och Riksväg 19. Sedan järnvägen Ystad – Simrishamn rustades upp och elektrifierades 2003 har Köpingsbro - St. Köpings - Svenstorp blivit intressanta utbyggnadsorter. Genom bl.a. en väl utbyggd kollektivtrafik har boendet på landsbygden börjat öka igen.

Kretsloppslösningar för energi, vatten och avfall har införts i flera byar. Naturlika områden med stor biologisk mångfald har ersatt stora monotona gräsytor i parker och grönområden. Gröna stråk förbinder staden med omgivande landsbygd och rekreationsområden.

Överblivna gårdar och övergivna gårdsmiljöer har efterhand omvandlats till fritidsbebyggelse, som anpassats till odlingslandskapet och den omgivande jordbruksnäringen. Antalet fritidshus har därigenom kunnat öka väsentligt utan konflikt med andra intressen.

1.2.10 Vision fritid

Livskvalitet

Fritidens innehåll är mer inriktat på livskvalitet och upplevelser och mindre på prylar och materiella värden. Särskilda satsningar har gjorts för att tillgodose ungdomens behov, bl.a. Ungdomens Hus.

De nätverk av gröna stråk och ekologiska korridorer som förbinder tätorterna med omgivande rekreationslandskap har hunnit bli ganska väletablerade och innebär att det nu finns många attraktiva alternativ

för promenaderna och närtufflykterna. Erosionsproblemen har lösts och sandstränderna har åter börjat växa till.

Den ombyggda idrottsplatsen och ridanläggningen i Sandskogen har inneburit ett lyft för friidrotten och ridsporten. Golfbanan i Nybrostrand har utökats med 9 nya hål. Ett av Ystads handbollslag tog SM-guld för tredje året i rad. Ishallen invigdes 2006.

1.2.11 Vision miljö

En av våra fina stränder vid Sandhammaren

Övertygelsen om att kretslopp är det enda sättet att långsiktigt lösa miljöfrågorna har fått genomslagskraft såväl i näringslivets som i hushållens och den enskilde individens vardag.

En stor del av de förslag och åtaganden som redovisas i kommunens Agenda 21 har förverkligats. Bl.a. har avfallsdeponeringen halverats, omfattande nyplanteringar och nyanlagd naturmark har gynnat den biologiska mångfalden, all om- och nybyggnation har miljöanpassats, användningen av olika förnyelsebara energikällor har ökat, huvuddelen av kemikalieanvändningen har ersatts av produkter med naturliga komponenter, vattenförbrukningen har minskat och kväveutsläppen till Östersjön har reducerats genom ”gröna” lösningar. De större kommunala parkeringsanläggningarna har försetts med eluttag för motorvärmare och elbilar. En växande andel av fordonsparken drivs med annat än fossila bränslen.

Den unika naturmiljön i kommunen är uppmärksamman internationellt och är av stor betydelse för turismnäringen. Miljön är säkrad genom att flera av de förslag som redovisas i kommunens Naturvårdsprogram har genomförts. Särskilda satsningar på att utveckla närreklamationsområden har genomförts.

ÖVERSIKTSPLAN 2005 FÖR YSTADS KOMMUN

1.2.12 Vision vård och omsorg

Lasarettet i Ystad

Ystadsregionens sjukhus har stärkt sin roll och blivit känt, inte bara för att vara Skånes vänligaste sjukhus utan även för den kvalificerade vården. Region Skåne har ansvaret för sjukvården och i nära samarbete med kommunen utvecklas närsjukvården. Hemsjukvården ingår i närsjukvården och ger en kvalificerad sjukvård i hemmen.

För äldreomsorgen gäller fortfarande att de gamla, så länge de själva vill, ska ges möjlighet att bo kvar i sin invanda miljö. Ett flexiblere arbetsliv med friare arbetstider har inneburit att anhöriga har kunnat ta ett ökat ansvar för omvårdnaden om gamla.

1.2.13 Vision kultur

Ystads Teater

Arbetet med att bevara kulturarvet, bebyggelser och miljöer i staden och på landet, och att göra miljöerna levande, har framgångsrikt drivits vidare.

Kulturutbudet i Ystad har fått en mer ungdomlig profil. Genom framsynta satsningar från Region Skåne, kommunen och näringslivet har Ystad etablerat sig som ett viktigt kulturcentrum, som attraherar besökare från omgivande regioner. Inte minst har kultursamarbetet i Södra Östersjöregionen med Danmark, Litauen, Polen och Tyskland bidragit till den positiva utvecklingen.

Ystads teater med sina årligen återkommande operafestivaler, Konstmuseet med sina återkommande kulturbroar, Klostret - landets enda klostermuseum och Matborgen Bjärsjöholm har nått stor ryktbarhet. De återkommande evenemangen Marsvinsholm Nästa, 1800-talsfestivalen och Ystad International Military Tattoo är av högsta klass.

De olika arenorna bereder plats för både amatörer och proffs, vilket breddat engagemanget i kulturlivet. Allt fler konstnärer, författare och kompositörer har bosatt sig och verkar i kommunen.

1.2.14 Vision Turism

Småbåtshamnen i Ystad

Ystad har utvecklat mycket hög kompetens inom produktutveckling, marknadsföring och service, så att man kan möta olika besökskategorier med den professionalism som idag krävs.

Turismens ställning som en betydande näring har stärkts genom nya produkter, marknader och samarbetspartners. Ystadsregionen, Öresundsregionen, Fyra Hörn och Södra Östersjöregionen är viktiga destinationsbegrepp.

Säsongen för besöksnäringen har förlängts och utjämnats sedan Ystad etablerat sig som ett ledande konferens- och kongresscentrum.

Ekobyar, som är unika i landet, har bidragit till att stärka Ystads profil som en offensiv kommun i miljö- och turismsammanhang. Besöksnäringens betydelse för företagsamheten på landsbygden har gjort Ystadsregionen till ett föredöme för landsbygdsutveckling.

Ett större område mellan järnvägen och hamnen har omdanats och fyllts med nytt kommersiellt och turistinriktat innehåll. Kryssningsfartyg med långväga turister ligger ofta vid kaj i hamnen. Marinan och småbåtshamnen har integrerats med staden och har tillsammans med badstranden intill blivit en oas för både bofasta och besökare.

1.3 ÖVERGRIPANDE MÅL

Kommunens övergripande mål ses över inför budgetarbetet varje år. De mål som antogs för budget 2002 kommer sannolikt att gälla för flera år framöver:

- Utveckla Ystad till Skånes mest attraktiva kommun för boende, arbete, utbildning, vård och omsorg samt kultur, fritid och turism.
- Förstärka Ystads roll som porten till Centraleuropa och spela en aktiv roll i arbetet med att bygga nätverk för kommuner, regioner och näringsliv i södra Östersjöregionen.
- Stärka Ystads och sydöstra Skånes ställning i Skåne och utveckla Ystad till ett regioncentrum som kan balansera Helsingborg, Hässleholm-Kristianstad och Malmö-Lund.
- Öka folkmängden med 1% per år.
- Slå vakt om den lilla stadens och landsbygdens kvaliteter.
- Utveckla Ystad till en ekologiskt inriktad kommun enligt de strategier som utarbetats i miljöprojektet Stad och land i samverkan.
- Skapa goda förutsättningar för näringslivet och arbetsmarknaden genom samverkan kommun - näringsliv och väl utbyggd kommunal service av god kvalitet.
- Ge lättfattlig och aktuell information om den kommunala verksamheten till kommunens invånare och företag.

ÖVERSIKTSPLAN 2005 FÖR YSTADS KOMMUN

- Uppmuntra och stödja kommuninvånarnas och organisationernas initiativ till ideella verksamheter.
- Förvaltningarnas verksamhet skall präglas av rättssäkerhet i kombination med serviceanda, snabbhet och enkelhet.
- Personalpolitiken skall ges en sådan inriktning att samverkan, nytänkande och förändringsvilja stimuleras.
- Ökad samordning och samverkan mellan kommunens förvaltningar.
- Långsiktigt minst bibehålla nuvarande förhållande mellan lån och förmögenhet och inte öka kommunens låneskuld i relation till skatteintäkterna.
- Ej höja utdebiteringssatsen.

1.4 TRANSPORTPOLITISKA MÅL

Riksdagen har fastlagt att transportpolitiken skall säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och för näringslivet i hela landet och härigenom bidra till en ekologiskt, ekonomiskt, socialt och kulturellt hållbar utveckling.

Regeringen har beslutat om sex transportpolitiska delmål som anger ambitionsnivån på lång sikt:

- Tillgängligt transportsystem
- Hög transportkvalitet
- Säker trafik
- God miljö
- Positiv regional utveckling
- Jämställt transportsystem

Ystads kommun och Skånetrafiken arbetar kontinuerligt med att förbättra kollektivtrafiken i hela kommunen. (jfr underlagsmaterialet avsnitt 8: KOMMUNIKATIONER).

1.5 MILJÖMÅL

Enlig riksdagens nationella delmål för de 15 miljömålen ska senast 2010 fysisk planering och samhällsbyggande grundas på program och strategier för:

- hur ett varierat utbud av bostäder, arbetsplatser, service och kultur kan åstadkommas så att bilanvändningen kan minska och förutsättningarna för miljöanpassade och resurssnåla transporter förbättras
- hur kulturhistoriska och estetiska värden ska tas tillvara och utvecklas
- hur grön- och vattenområden i tätorter och tät ortsnära områden ska bevaras och utvecklas och andelen hårdgjord yta inte ökas
- hur energianvändningen ska effektiviseras, hur förnybara energiresurser ska tas tillvara och hur utbyggnad av produktionsanläggningar för fjärrvärme, solenergi, biobränsle och vindkraft ska främjas

1.5.1 Riksdagens 15 miljömål (Antagna av Riksdagen den 29 april 1999):

- Frisk luft
- Grundvatten av god kvalitet
- Levande sjöar och vattendrag
- Myllrande våtmarker
- Hav i balans, levande kust och skärgård
- Ingen övergödning
- Bara naturlig försurning
- Levande skogar
- Ett rikt odlingslandskap
- Storslagen fjällmiljö
- God bebyggd miljö
- Giffri miljö
- Säker strålmiljö
- Skyddande ozonskikt
- Begränsad klimatpåverkan

1.5.2 Agenda 21

Kommunfullmäktige i Ystad antog den 19 december 2002 Agenda 21 för Ystads kommun, som uttalar en strategisk långsiktig plattform med lokala mål och inriktningar. De ser ut enligt följande:

Frisk luft

- Luftutsläpp av föroreningar från vägtrafiken, far tygtrafiken, industrier, energianläggningar och från småskaliga uppvärmningssystem minimeras.
- Trafikplaneringen skall leda till begränsning av genomfartstrafiken i tätorterna.
- Förutsättningar skapas så att kollektiva trafiklösningar ökar.
- Ett väl fungerande cykelvägnät skall utvecklas.

Grundvatten av god kvalitet

- Grundvatten av god kvalitet och i tillräcklig mängd skall tryggas också för kommande generationer.
- Kemisk bekämpning inom vattenskyddsområden skall minskas.
- Vattenläckaget från vattenledningarna skall minimeras.

Levande sjöar och vattendrag

- Värdefulla vattendrag och vattenområden skall

ha ett långsiktigt skydd.

- Läckage av närsalter till vattendrag skall minskas.
- Möjligheten att omhänderta dagvatten lokalt skall prövas i första hand.

Myllrande våtmarker

- Befintliga, skyddsvärda våtmarksområden bevaras och vårdas.
- Öka våtmarksarealen i kommunen.

Hav i balans och levande kust

- Medverka till att Östersjöns produktionsförmåga bevaras.
- Bevara obebyggda stränders naturvärde.
- Bevara kustens biologiska mångfald.
- Begränsa stranderosionens negativa verkningar.
- Slå vakt om kommunens stränder för bad och rekreation.

Ingen övergödning

- Åkermarken skall ha ett välbalanserat näringsinnehåll.
- Läckage och bräddning från kommunens spillvattenledningar minimeras.
- De enskilda avloppens bidrag till övergödningen begränsas.

ÖVERSIKTSPLAN 2005 FÖR YSTADS KOMMUN

Bara naturlig försurning

- Luftutsläpp av föroreningar från vägtrafiken, fartygstrafiken, industrier, energianläggningar och från småskaliga uppvärmningssystem minimeras.
- Trafikplaneringen skall leda till begränsning av genomfartstrafiken i tätorterna.
- Förutsättningar skapas så att kollektiva trafiklösningar ökar.
- Ett väl fungerande cykelvägnät skall utvecklas.

Levande skogar

- Skyddsvärda skogsområden bevaras.
- Skogsmarkens betydelse för biologisk mångfald, kulturmiljövärden, rekreation och rörligt friluftsliv prioriteras i kommunägda skogar.

Ett rikt odlingslandskap

- Utveckling av en levande landsbygd med miljövänlig markanvändning.
- Odlingslandskapet brukas på ett sådant sätt att den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena beaktas och vårdas.

God bebyggd miljö - Den fysiska miljön

- Bebyggelse och verksamheter skall utformas så att en hälsosam och attraktiv boendemiljö skapas.
- Lokalisering av ny bebyggelse för bostäder och verksamheter skall utformas så att de smälter in

i kulturmiljön och orsakar minsta möjliga miljöpåverkan.

- Andelen naturområden för rekreation, samt ”orörd” natur skall beaktas i och i anslutning till bebyggelse.
- Ny bebyggelse bör kretsloppsanpassas.
- Buller från trafik och annan verksamhet skall understiga gällande riktvärden.
- Närhet till befintlig kollektivtrafik skall alltid vägas in vid planering av ny bebyggelse.

God bebyggd miljö – Energianvändning

- Alternativa, förnyelsebara och kostnadseffektiva energikällor för framtiden ska utredas.
- Utvecklingen och introduktionen av alternativa, förnyelsebara och kostnadseffektiva energianläggningar skall stödjas.

God bebyggd miljö – Återvinning, avfall och restprodukter

- Allmänheten skall ges ökade möjligheter att sortera avfall för återvinning.
- Tillgängligheten för kommuninvånarna att sortera avfall skall utökas.
- Mängden avfall från Ystads kommun som deponeras skall minska.
- Mängden deponerat farligt avfall skall minimeras.

God bebyggd miljö – Avloppshantering

- Reningen på avloppsreningsverken skall minst uppfylla de krav som Länsstyrelsen fastställt.
- Röttslammet från reningsverken skall vara så rent att det kan återföras i kretsloppet.

Giftfri miljö

- Minimera kemisk bekämpning på kommunägd mark.
- Minimera användning av giftiga ämnen och produkter.

Säker strålmiljö

- Fastställda gränsvärden skall uppfyllas.

Skyddande ozonskikt

- Användningen av freoner skall upphöra.

Begränsad klimatpåverkan

- Medverka till mindre utsläpp av växthusgaser, genom aktivt engagemang i forskning och utveckling.
- Minska användningen av fossila bränslen.

Kommunfullmäktige i Ystad antog 2005-02-17 ett miljöhandlingsprogram, vilket innehåller konkreta mätbara åtgärder utifrån de lokala miljömål som anges i agendan.

1.6 EU:s VATTENDIREKTIV

EU antog ett ramdirektiv för vatten i december 2000. Syftet med ramdirektivet för vatten är att göra arbetet för att skydda Europas vatten mer entydigt och kraftfullt.

Ramdirektivet

- skyddar allt vatten – vattendrag, sjöar, kustvatten och grundvatten
- ställer upp ambitiösa mål för att säkerställa att allt vatten når ”god status” senast 2015
- fastställer ett förvaltningssystem inom avrinningsområden som tar hänsyn till att vattensystem inte slutar vid politiska gränser
- kräver gränsöverskridande samarbete mellan länder och berörda parter
- säkerställer aktivt deltagande kring vattenförvaltningen av alla intressenter, inkl. icke-statliga organisationer och lokala administrationer
- säkerställer minskning och kontroll av föroreningar från alla källor, i t.ex. jordbruk, industrier, och stadsområden
- kräver prissättningspolitik för vatten och säkerställer att förorenaren betalar
- ger balans mellan miljöhänsyn och de som nyttjar miljön

Naturvårdsverket arbetar sedan några år med förberedelser för att införa ramdirektivet i Sverige. Det är ännu oklart vilka konsekvenser ramdirektivet får för Ystads kommun.

2. FÖRSLAG TILL ANVÄNDNING AV MARK- OCH VATTENOMRÅDEN

Detta kapitel beskriver planförslaget. Avsnitt 2.1 är en generell beskrivning av hela kommunen medan avsnitten 2.2 - 2.6 är en beskrivning av respektive delområde. Underrubrikerna följer plankartornas innehållsförteckning. Plankartorna redovisar både pågående och planerad användning av mark och vatten. Plankartorna omfattar också hänsynsområden, dvs. områden som av bevarandeskäl eller exploateringsskäl kräver särskild hänsyn och där området inte redan omfattas av de restriktioner som finns redovisade på restriktionskartan. Hänsynsområdena finns beskrivna i avsnitt 2.7. Riksintressen och befintliga förordnanden samt övriga restriktioner redovisas på en särskild restriktionskarta över hela kommunen.

2.1 GENERELLT FÖR HELA KOMMUNEN

2.1.1 Tätort/samlad bebyggelse

Större delen av de föreslagna utbyggnadsområdena för tätorter ligger på mark som i dag är jordbruksmark. Dock är det viktigt att i första hand prioritera utbyggnad i de områden som kan karaktäriseras som omvandlings- eller förtätningso mråden och de områden som har tillgång till kollektivtrafik och/eller utbyggd infrastruktur.

Större tätorter och små bebyggelsegrupper (samlad bebyggelse), där man kan räkna med viss byggnation under planperioden. Samtliga områden med pågående markanvändning omfattas antingen av detaljplan eller har av byggnadsnämnden klassats som samlad bebyggelse.

Områden med planerad utbyggnad kommer på sikt att omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser.

För samtliga områden som ingår i bevarandeprogram och som inte omfattas av detaljplan bör områdesbestämmelser upprättas efterhand. Om det bedöms nödvändigt för ett visst område kan en fördjupad översiktsplan vara en lämplig fortsättning av planeringen.

Särskilt viktiga frågor är hur vattenreningen kan ordnas, hur dagvattnet tas om hand, om det finns möjlighet att ordna lokalkompost, hur energiförsörjningen kan ordnas och grönyrtornas inverkan på flora, fauna och lokalklimat. För att full delaktighet för alla medborgare skall kunna uppnås måste kommunen i sin fysiska planering även utgå från ett synsätt som likställer alla invånare. Byalag och andra föreningar ska vara naturliga samverkanspartners i planeringsprocessen. I många byar har byalagen utarbetat byutvecklingsplaner.

2.1.2 Fritidsbebyggelse

Stuga i Ystads Sandskog

Med hänsyn till bestämmelserna i bl.a. 3 kap. 4 § Miljöbalken är möjligheterna att planera nya områden för fritidsbostäder i kommunen ytterst begränsade. I Ystads kommun finns endast två ”renodlade” områden avsedda för fritidsbebyggelse, Löderups strandbad och Ystads Sandskog.

Ett utredningsområde för fritidsbebyggelse har lagts ut norr om Sandskogen.

PLANEN

Inom vissa områden på landsbygden är jordbruksenheterna relativt små och inslaget av annan bebyggelse (avstyckade gårdar, gathus etc.) förhållandevis stort. Här finns således redan idag en stor anledning att ta hänsyn till kringboende m.fl. vid brukandet av marken. Avstyckade gårdar och andra byggnader bör därför kunna användas mera fritt inom dessa områden. Man kan exempelvis tänka sig att en avstyckad gård eller delar av en gård i drift inreds till fritidsbostäder och drivs av lantbrukaren som ett komplement till den ordinarie verksamheten (bondgårdssemester). Även andra former av upplåtelse bör dock vara möjliga. I vissa fall kan även återuppbyggnad av förfallna eller rivna gårdsmiljöer vara tänkbar. Syftet är bl.a. att tillvarata de värden i form av byggnader och vegetation som finns i landskapet.

2.1.3 Reglerad glesbebyggelse

På landsbygden i Ystads kommun finns några områden där husen ligger relativt tätt utan att för den skull kunna betraktas som tätorter. Det rör sig om områden med lite sämre jordbruksmark med dålig arrondering, som under lång tid varit bebyggda med gathus och små torp. Några av dessa områden har i tidigare översiktsplaner föreslagits som fritidsområden. För alla områden råder ett relativt stort bebyggelsestryck. Med hänsyn till områdenas karaktär skulle en förtätning med traditionella fritidshus vara förödande för bl.a.

landskapsbilden. Vissa delar kan eventuellt kompletteras med ytterligare hus om man behåller den öppna karaktären med inslag av jordbruksmark och husen utformas enligt den lokala traditionen. Andra delar är direkt olämpliga för utbyggnad.

Innan eventuell ny bebyggelse uppförs inom dessa områden måste fördjupad översiktsplan/områdesbestämmelser och/eller detaljplan upprättas, som reglerar utformning och lokalisering av bebyggelse och tomter. Frågan om husens användningssätt, dvs. helårsbostäder eller fritidsbebyggelse är inte så väsentlig här. Det viktiga är husens utformning. Dessutom måste vatten-, avlopps- och avfallsfrågorna kunna lösas lokalt inom respektive område.

2.1.4 Grustäcker

Befintliga grustäcker redovisas på plankartan. Därutöver finns ett flertal mindre husbehovstäcker som inte redovisas. Inga nya täcker är planerade för närvarande. Beträffande grusfyndigheter och framtida täktverksamhet, se under avsnittet Hänsynsområden 2.7.9 Grusfyndigheter på sidan 38.

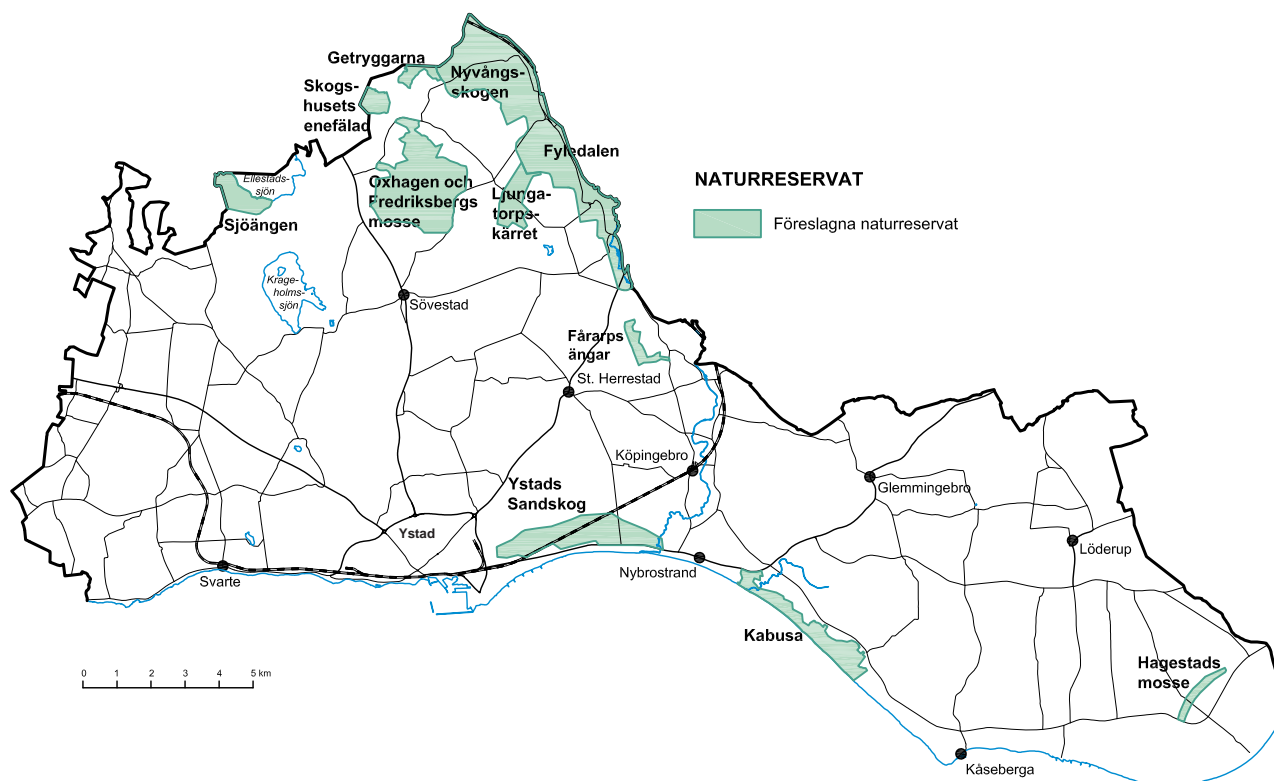
2.1.5 Naturresevat

Föreslaget naturresevat vid Nyvångsskogen

I Ystads kommun finns flera områden med mycket stora naturvärden. I avsnitt 14. NATURVÅRD i underlagsmaterialet redogörs noggrant för dessa områden och på restriktionskartan finns samtliga områden med förordnanden enligt Miljöbalken redovisade. I detta kapitel beskrivs endast föreslagna naturresevat.

ÖVERSIKTSPLAN 2005 FÖR YSTADS KOMMUN

Sjöängen vid Ellestadssjön

Värdefull ängsmark av fuktängskaraktär med varierad och artrik flora och fauna. Området bör skyddas som naturreservat för att bevara dess karaktär.

Skogshusets enefäläd

Ålderdomligt kulturlandskap med stort markhistoriskt värde. Betesmark med solitära bokar, getryggar etc. Området är kyrkreservat och utpekad som Natura 2000-område.

Oxhagen och Fredriksbergs mosse

Ålderdomligt kulturlandskap med stort markhistoriskt värde. Inslag av områden med stora zoologiska och botaniska värden. Bl.a. finns här landets främsta förekomst av lövgroda. Fredriksbergs mosse i västra delen av området är utpekad som Natura 2000-område och reservatsbildning pågår. Även Oxhagen bör avsättas som naturreservat så att det kan bevaras och hävdas på traditionellt sätt.

Gettryggarna vid Nyvångstorp

Ålderdomligt kulturlandskap med stort markhistoriskt värde. Betesmark med solitära bokar, getryggar etc. Av markhistoriska, botaniska och landskapsestetiska skäl bör området skyddas som naturreservat, så att området kan bevaras och hävdas på traditionellt sätt.

PLANEN

Nyvångsskogen

Vacker bokskog, avbruten av granplanteringar och mindre partier med fuktlövskog. Landskapsbildskydd gäller och området är utpekade som Natura 2000-område. Området bör omvandlas till naturreservat.

Fyledalen

Geologiskt och biologiskt värdefull dalgång med branta sluttningar, unik landskapsbild samt rik flora. Landskapsbildskydd gäller och området är utpekade som Natura 2000-område. Området bör omvandlas till naturreservat.

Ljungatorpskärret

Dalgång kring Kulleån. Botaniskt intressant med flera sällsynta växter. Markerna i dalen är delvis igenväxande f.d. betesmarker. Vissa delar av området omfattas av landskapsbildskydd och längs ån gäller strandskydd. Området är utpekade som Natura 2000-område och bör skyddas som naturreservat.

Fårarps ängar

Värnorna vid Fårarp

Ett ålderdomligt kulturlandskap med ängs- och hagmark, som har stora botaniska värden. Här finns ett flertal fridlysta örter. Området bör skyddas som naturreservat så att det kan bevaras och hävdas som hitills.

Ystads Sandskog

Skogsbevuxet dynlandskap med äldre strandlinjer som skogsplanterades under 1800-talet för att binda

sanden. Strandområdet består av sandstrand med innanförliggande kustparallella sanddyner. Faunan är rik, speciellt i den gamla åfåran där många fåglar häckar, och insektslivet är rikt. Området är naturreservat och utpekade som Natura 2000-område. De obebyggda delarna norr om Rv9 omfattas inte av reservatet. Arbetet med att skydda området som kommunalt naturreservat är påbörjat.

Kabusa

Beteslandskap som omfattas av landskapsbildskydd samt är utpekade som Natura 2000-område. Militärt område idag men framtida skydd bör diskuteras.

Hagestads mosse

Våtmarksområde med botaniska, geologiska och entomologiska värden. Området bör skyddas som naturreservat.

Även Ellestadssjön och Krageholmssjön är utpekade som Natura 2000-områden, varför de bör skyddas.

2.1.6 Verksamhetsområden

Denna beteckning omfattar såväl nuvarande som planerade verksamhetsområden. I varje delområde beskrivs planerade verksamhetsområdena närmare.

ÖVERSIKTSPLAN 2005 FÖR YSTADS KOMMUN

2.1.7 Område för fritid och rekreation

Denna beteckning omfattar såväl befintliga som planerade områden med anläggningar för fritid och rekreation i centralorten och utanför tätorter på landsbygden. Särskilda idrotts- och rekreationsområden i andra tätorter kan inte utläsas på den kommunomfattande redovisningskartan men kan utläsas i text och detaljkartor under respektive tätort i denna beskrivning.

2.1.8 Militärt övningsområde

Militären har övningsområden vid Fredriksberg och Kabusa. Vissa delar av marken används tidvis för jordbruksändamål (bete). Marken är, med undantag för de tillfällen då skjutning pågår, tillgänglig för allmänheten. Området vid Fredriksberg kommer eventuellt inte längre att behövas för militär användning. Det möjliggör att i framtiden kunna använda vissa delar av området för fritid och rekreation. Användningen som militärt område ligger dock kvar tills det finns beslut om nedläggning. Öster om Balkåkravägen i Svarte och söder om kvarteret Hein i Ystad finns anläggningar vilka kommer att försvinna under planperioden, eftersom beslut tagits om nedläggning.

2.1.9 Områden för avfall (deponi)

Endast Hedeskogatippen redovisas på markanvändningskartan. Därutöver finns ett flertal nedlagda deponier, tillfälliga deponeringsplatser för rötslam m.m., som redovisas i underlagsmaterialet. Genom biologiska behandlingsmetoder av allt nedbrytbart avfall inklusive slam, bättre sortering och återvinning räknar man med att anläggningen i Hedeskoga kommer att räcka för lång tid framöver. Detta kommer emellertid att ställa krav på mark för lokalkomposter, uppsamlingsställen etc. ute i bostadsområdena.

2.1.10 Jordbruksområde

Jordbruksnäringen är klart dominerande bland de näringar som ställer krav på användning av våra mark- och vattenresurser. Trots den kris som för närvarande råder inom jordbruksnäringen kommer Ystads kommun att förbli en jordbrukskommun. Jordbruksmarken är av hög klass och jordbruksföretagen består i allmänhet av stora och bärkraftiga enheter. Det är mycket viktigt för kommunen att jordbruket kan leva vidare också av landskapsestetiska och kulturhistoriska skäl.

Südesfält

Man kan vänta fortsatta rationaliseringar inom jordbruksnäringen: sammanslagning av jordbruksenheter, övergång till annan produktion o.s.v. Rationaliseringarna kommer att medföra att flera brukningscentra blir över (avstyckade gårdar). Men en övergång till annan produktion kan också medföra en intensivare användning av mark och anläggningar, vilket i sin tur medför att jordbruksenheterna kan vara kvar i nuvarande omfattning. Samma sak gäller om enheterna förvandlas till deltids- eller fritidsjordbruk.

PLANEN

Vid tätortsutbyggnad i Ystads kommun är det ofrånkomligt att jordbruksmark kommer i fråga även om kommunen strävar efter att i första hand förädla befintlig tätortsmark och att bygga resurssnålt. Vid bedömning av framtida markanvändningsärenden måste stor hänsyn tas till landskapsbilden. Godsmiljöerna utgör bärare av stora delar i riksintresset för kulturmiljövård. Man bör också sträva efter att gårdsmiljöer (byggnader och vegetation) kan finnas kvar och kommunen bör vara positiv till sådan ny användning som inte motverkar eller motverkas av det omgivande lantbruket. Läplanteringar i form av alléer, pilevallar och små dungar bör bedömas positivt.

Vid nybyggnation på landsbygden är det viktigt att anpassa bebyggelsen efter traditionellt bebyggelse-skick avseende skala och material.

2.1.11 Skogsområden

Denna beteckning innefattar mark som är allemansrättsligt tillgänglig, skogsmark, naturskyddade områden, strövområden och större parker.

I Ystads kommun är inte skogsbruket av någon större betydelse. De skogar som finns är emellertid mycket värdefulla för naturmiljön och friluftslivet. Skogarna öster om väg 19 är så kallad skyddsskog. Det krävs

tillstånd från Skogsvårdsstyrelsen för avverkning i den skogen.

Större skogar finns vid Krageholmssjön och längs Fyledalen. Dessutom finns inslag av mindre skogspartier och dungar, bl.a. vid Marsvinsholm, Bergsjöholm och Sandhammaren.

De områden som markerats som planerad skogsmark har antingen nyligen blivit planterade med skog, fått tillstånd att planteras eller bedömts som lämpliga för skogsplantering i denna översiktsplan.

Vid nyplantering av skog är det väsentligt att ekologiska, landskapsestetiska, klimatologiska och rekreativa aspekter vägs samman med naturvård och ekonomi vid val av område och trädslag. Kommunen avser att i naturvårdsprogrammet upprätta en karta som visar områden med positiva och negativa effekter av skogsplantering med utgångspunkt från dessa kriterier. I avvaktan på den kartan kan denna översiktsplan vara ett hjälpmedel vid bedömningen av planteringsområden.

2.1.12 Vattenområden

Någon särskild användning av vattenområdena i Ystads kommun är inte aktuell. Jämför dock med avsnittet om vattenresurser under rubriken Hänsyns-

områden på sidan 61 och med redovisningskartan. Vattenområdena är Ellestadssjön, Krageholmssjön, Skönadalsdammen, Bjäresjön, Furuhusmossen och havet.

Kommunen kommer att påbörja utredningsarbete för skydd av grundvattnet. Resultatet kommer att inarbetas i översiktsplanen vid nästa översyn. Hur en kapacitetsökning för trafiken till och från hamnen kan ordnas studeras i pågående arbete med Trafikplan för Ystad. Frågan kommer också att belysas i den fördjupade översiktsplanen för hamnen.

2.1.13 Vägar

E 65 tillhör de nationella stamvägarna och är en betydelsefull del i det europeiska vägnätet med trafik mellan Skandinavien och Central- och Mellaneuropa. E65 har motorvägsstandard mellan Malmö och Svedala, 4-fältstandard mellan Svedala och Skurup och 3-fältstandard mellan Skurup och Ystad. En regional målsättning för trafiksäkerheten är att stamvägnätet i Skåne har minst 4-fältstandard. Ystads kommun menar att E65 bör ha motorvägsstandard hela sträckan mellan Ystad och Malmö. Det är också viktigt att poängtera att E65 i Sverige går ända fram till färjeklaffen i Ystads hamn. Trafiken till och från hamnen kommer att öka i takt med att hamnen växer. E65, sträckan Dragongatan, kommer att behöva större kapacitet, ett speciellt problem är korsningen med

ÖVERSIKTSPLAN 2005 FÖR YSTADS KOMMUN

järnvägen. Olika lösningar studeras för närvarande i Trafikplanen. Resultatet av detta kommer att inarbetas i kommande aktualisering av översiktsplanen.

Rv13 är en viktig väg för person- och godstransporter i södra Sverige från hamnen i Ystad till E4 och E6. Ystads kommun arbetar tillsammans med övriga berörda kommuner för att förbättra standarden på Rv13 genom hela Skåne. För den sträcka som ligger inom eller i anslutning till Ystads kommun är det framför allt förbifarter vid Sövestad och Assmåsa som är angelägna.

Rv19 kommer att få en ny förbifart vid St. Herrestad tidigast 2008.

Rv9 planeras att få en ny sträckning mellan St. Herrestad och Glemmingebro, förbi sockerbruket i Köpingebro. Denna utbyggnad finns inte med i regionens långtidsplan. Kommunen anser emellertid att det är angeläget att vägen kommer till stånd, dels med hänsyn till den tunga trafiken till sockerbruket, dels med hänsyn till den besvärliga trafiksituationen i Ystads Sandskog sommartid.

För att minska omfattningen av den tunga trafiken på Rv9 mellan Trelleborg och Ystad har vissa informationsinsatser vidtagits i Trelleborg och Ystad. Ytterligare trafikdämpande insatser utmed vägsträckan kan komma att behövas.

2.1.14 Cykelvägar

Cykelväg i Ystads Sandskog

De flesta tätorter i kommunen har ett väl utbyggt cykelvägnät. Många tätorter är också sammanbundna med markvägar eller mindre trafikerade landsvägar, som är lämpliga för cykling och promenader. Tätorterna har också sådana förbindelser med naturområden och andra utflyktsmål på landsbygden. Däremot saknas förbindelser mellan vissa större tätorter samt ett sammanhängande stråk längs kusten. Kommunen planerar därför att komplettera det befintliga stråket

Svarte -Ystad - Nybrostrand med förbindelser till Mossbystrand i väster, Kåseberga - Löderup - Sandhammaren i öster samt Hedeskoga - Sövestad, Öja - St. Herrestad och Nybrostrand - Köpingebro mot norr.

2.1.15 Järnvägar

Pågatågsstationen i Ystad

Ystad har direkt järnvägsförbindelse med Köpenhamn, Malmö och Simrishamn.

PLANEN

Järnvägen Ystad - Malmö, som elektrifierades 1996, har haft en mycket positiv utveckling av persontrafiken, medan godstrafiken har stagnerat. En direktförbindelse till Köpenhamn etablerades för några år sedan för att underlätta trafiken mellan Bornholm och det övriga Danmark. Denna trafik har också fått stor betydelse för hela sydöstra Skåne.

För att klara väntade trafikökningar planeras nya mötesstationer utefter banan, bl.a. en omedelbart öster om Svarte. Ett planerat förbindelsespår i Malmö mellan Ystadsbanan och Öresundsbanan kommer att förkorta restiden till Köpenhamn när det byggs om något år. Långt framskridna planer finns också på att leda om Ystadsbanan, så att den passerar Sturups flygplats. Ystads kommun menar att Ystadsbanan inom en snar framtid måste byggas ut till dubbelspår i hela sin sträckning för att klara ytterligare ökning av trafiken, framförallt godstrafiken. Mark måste reserveras för detta ändamål. Detta är särskilt viktigt inom tätorterna Ystad, Svarte och Ryngge.

Järnvägen Ystad - Tomelilla - Simrishamn upprustades och elektrifierades sommaren 2003. Detta har inneburit att det går direkttåg mellan Malmö och Simrishamn och har medfört nära en fördubbling av nuvarande turtäthet både på Ystadsbanan och Österlenbanan. Resandeutvecklingen är mycket positiv.

En upprustning av järnvägen mellan Kristianstad och Gärsnäs har diskuterats i olika sammanhang, dels för att leda godstrafik till hamnen i Ystad, dels för att ordna bättre kollektivtrafik i östra Skåne. Om denna bana rustas upp för godstrafik ändras förutsättningarna för hur godsbangården i Ystad skall planeras.